

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.1136.2023

Łódź, 28 grudnia 2023 r.

Rada Gminy Zapolice

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688).

stwierdzam nieważność

§ 5 uchwały LX/429/23 Rady Gminy Zapolice z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Uzasadnienie

Rada Gminy Zapolice podjęła w dniu 23 listopada 2023 roku uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Zapolice zawiadomienia z dnia 18 grudnia 2023 r. znak: PNIK-I.4131.1136.2023, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

W odpowiedzi na zawiadomienie Przewodniczący Rady Gminy Zapolice w piśmie z dnia 21 grudnia 2023 r., znak: SO.0004.09.2023 poinformował, że uchwała zostanie zmieniona w styczniu 2024 r.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru, uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Podstawę prawną do podjęcia przez Radę Gminy Zapolice uchwały stanowił min art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej – ustawą. Stosownie do tego przepisu rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

W § 5 uchwały Rada Gminy Zapolice postanowiła, że „W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zobowiązana do ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia może zostać zwolniona w części lub całości opłat. Zwolnienie następuje na wniosek osoby uprawnionej lub pracownika socjalnego”.

Odnosząc się do kwestii możliwości uregulowania w uchwale ewentualnego zwolnienia z ponoszenia opłat, należy zauważyć, że w orzecznictwie sądów administracyjnych zauważalne są rozbieżności w zakresie interpretacji art. 97 ust. 5 ustawy, tzn. czy ustalenie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności może obejmować także regulację obejmującą zasady zwolnienia z opłat. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 14 czerwca 2023 r., sygn. akt II SA/Łd 409/23 podzielił pogląd prezentowany przez NSA w wyroku z dnia 15 maja 2019 r., sygn. akt I OSK 2250/18, że pojęcie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności, o których mowa w art. 97 ust. 5 ustawy może obejmować także kwestie związane ze zwolnieniem z ponoszenia odpłatności. W ramach zasad ponoszenia opłat mieści się więc, w ocenie Sądu, zwolnienie z opłat, bowiem rozstrzyga ono o przesłankach, kiedy się opłat nie ponosi.

W świetle powyższego stanowiska należy uznać, że rada gminy może uregulować w uchwale zasady zwalniania z opłat. Skoro Rada Gminy Zapolice uznała, że częściowe lub całkowite zwolnienie z opłat mieści się w granicach pojęcia „szczegółowe zasady odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia” to katalog przesłanek częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat powinien być uregulowany kompleksowo i precyzyjnie, tak aby podmiotowi decydującemu o zwolnieniu nie można było postawić zarzutu dowolności, uznaniowości, co do przyjętych przesłanek w zakresie zwolnienia. Zatem konieczne jest, aby ta materia była w uchwale ujęta w formie katalogu zamkniętego. Ponadto zdaniem organu nadzoru Rada powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby wnioskującej o zwolnienie zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać

się na spełnienie przez wnioskodawcę konkretnej przesłanki wskazanej przez Radę Gminy Zapolice w uchwale.

W tym stanie faktycznym i prawnym w sytuacji fakultatywności regulacji § 5 uchwały, wystarczającym jest stwierdzenie nieważności jedynie § 5 uchwały LX/429/23 Rady Gminy Zapolice z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi z uwagi na istotne naruszenie prawa tj. art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Wójt Gminy Zapolice